

izhaja vsaki torek in soboto. Ako pade na ta dneva praznik, dan poprej.

Uredništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“, ulica Vetturini št. 9, kamor je naslavljati pisma.

Nefrankirana pisma

se ne sprejemajo, enako se ne uvažujejo pisma brez podpisa.

Rokopisi

dopisov se ne vračajo.

GORICA

izhaja na leto 10 K, za pol leta 5 K, za četrto leta 2.50.

Upravništvo

se nahaja v „Narodni Tiskarni“ ulica Vetturini št. 9.

Za oglase

se plačuje od četverestopne petit vrste po 14 vin., za večkratni natis primeren popust.

Posamezne številke

stanejo 8 vin. in se prodajajo v raznih goriških trafikah.

„Slabo gospodarstvo v deželni hiši“.

„Soča“ in njena prijateljica „Leco“ tekmujeta v obrekovanju o slabem gospodarstvu v deželni hiši. Jedna skuša drugo prekositi; razloček je le ta, da se vedno ne ujemata v tem čednem poslu. Dočim trdi prva, da se povsem zane-marja slovenski del dežele, trdi druga, da leze večina podpor in denarja iz deželne hiše v slovenske kraje. — Razumno, — prvi je namen nahujskati Slovence proti sedanji deželni upravi; drugi — Italijane.

Kako neutemeljene so te trditve označenih sestic o slabem gospodarstvu v deželni hiši, kaže nam čisti dobiček, katerega je imela dežela v zadnjih štirih letih od doklad na užitaino in pivo. Ta dobiček znaša okroglih **950.000 K**.

Lani je dobila dežela namreč od užitnine 706.000 K. Če primerjamo ta dohodek z onim l. 1904 (povišan na isto doklado) v skupnem znesku 479.000 K, vidimo, da je imela dežela le v tem letu čistega dobička 227.000 K.

Izkazali smo pa uže v prejšnjih letih, da je znašal l. 1905 čisti dobiček 160.000 K, leta 1906 okroglih 200.000 K in leta 1907 pa 161.000 K, torej v štirih letih okroglih 748.000 K. In ako prištejemo temu še preostanke iz l. 1905 in 1906 v skupnem znesku 31.000 K, dobimo čisti dobiček **779.000 K**.

To pa le od — užitnine. H temu je prištevati pa še čisti dobiček, katerega je imela dežela od doklad na pivo, od kar je sprejela pobiranje teh doklad v lastno režijo. Ta dobiček znaša 171.000 K in se razdeli (reduciran na doklade l. 1904) tako-le: Leta 1905 je znašal 31.000 K, l. 1906 okroglih 47.000 K, l. 1907 52.000 K in leta 1908 pa 41.000 K, torej skupaj 171.000 K.

Oba dobička, namreč od užitnine in piva, znašata torej **779.000 K + 171.000 K = 950.000 K**

Če dodamo še, da so imele občine v tem času 831.000 K in vlada 650.000 K čistega dobička od te akcije deželnega odbora, je razvidno, da so pridobili v tej dobi vsi trije činitelji skupaj **2.431.000 K**.

Vesta denar bi bil zlezal v privatne žepe, ako bi bilo ostalo pobiranje užitnine od l. 1905 naprej v rokah privatnih spekulantov, kakor je bilo prej.

In potem se najdejo še zdražbarji, ki hočejo ljudstvo nahujskati s slabim gospodarstvom v deželni hiši! O, da bi se bilo le vedno tako gospodarilo tam, kakor sedaj, tedaj bi bila dežela na drugi stopinji gospodarskega razvoja nego je!

Naravno je, da pečejo ti vspehi, katerih ni mogoče utajiti, nasprotnike, posebno pa one, ki so si prizadevali z nečuvveno frivolnostjo zaprčiti akcijo deželnega odbora in naših poslancev, ki je privedla do takih rezultatov. Da bi svoje privržence slepili, lažejo, da se kar kadi. Jedni negirajo pri tem katerokoli zaslugo našim poslancem, drugi pa trdijo proti svojim volilcem nasprotno; konečno so se pa zjedini in trdijo, da je to le slučaj, da je dežela prišla do teh vspehov.

„Soča“ je skušala začetka varati javnost s trditvijo, da je povzročila te lepe vspehe le gradba bohinjske železnice, pri kateri je bilo nakopičeno na tisoče delavcev, ki niso bili „botončkarji“, marveč so jedli in pili, da je bilo veselje. S tem je hotela zmanjšati zasluge prizadetih činiteljev na tem polju ter si olajšati vest za grehe, katere si je nakopičila s svojo brezvestno gonjo proti nameri, naj dežela sprejme pobiranje užitnine v lastno režijo. Toda mrtva števila so jo kmalu lopnila po zobeh, da je morala obmolkneti. Ta števila pravijo, da je znašal čisti dobiček užitnine po novem sistemu pobiranja prvo leto 160.000 K, drugo 200.000 K, tretje 161.000 kron in četrto 227.000 K. No, lani se vendar ni gradila nobena železnica v deželi, in vendar znaša čisti dobiček 67.000 K več nego l. 1905, ko je zgradba bohinjske železnice privabila na tisoče delavcev v naše kraje. Ta števila kažejo pač kaj drugega, namreč da raste število prebivalstva od leta do leta in z njim tudi konsum, a zadevne fluktuacije užitninskih dohodkov so odvisne le od cene in množine doma pridelanega vina.

Ta števila so pa tudi slovesen protest proti nameri „Sočinih“ spekulantov, naj vlada odda zopet pobiranje užitnine v zakup, češ da zakon to zahteva. Čujte Slovenci, koliko škode bi bile imele država, dežela in občine lanske leto, ako bi se bilo to zgodilo — recimo — l. 1907 in bi bila država odstopila privatnemu zakupniku pobiranje užitnine povsem za ono ceno, katero je kazala užitnina l. 1907.

Leta 1908 je dobila dežela 65.000 K več nego leta 1907, občine so dobile 72.000 K in država pa 55.000 K več; torej vsi trije činitelji skupaj **192.000 K** več nego l. 1907.

Ko bi bila država torej odstopila l. 1907 pobiranje užitnine kakor trditi ali privatnim zakupnikom, bi bila oškodovala sebe, dežele in občine za skoro **200.000 K** le pri užitnini.

To govori jasno: pobiranje užitnine mora ostati v javni upravi.

Vse to kaže pa tudi, da se dobro gospodariti v deželni hiši in da more le brezvesten obrekovalec nasprotno trditi.

Avstrija in Italija.

Asinarijev govor je napravil v naših diplomatičnih krogih globok utis. Nič manj pa je javnost obrnila svojo pozornost na ta čin italijanskega generala. Kar je dosedaj marsikateri slutil ali mislil, je spravljal tudi v javnost piščol dolge članke o političnih odnosih med našo državo in sosednjo Italijo. Da niso odnosi, četudi je Italija naša zaveznica, najboljši, je vsakemu znano, posebno pa se to vidi, ko se gre za kako stvar, ki srbi naše neodrešence. Iz cele blažene dežele prihajajo takrat našim iredentistom znamenja njihovega sočustvovanja, bodisi pri veselih ali pa pri za njih manj veselih prilikah. Ravnotako je tudi naše italijansko prebivalstvo s srcem in če le more tudi z dejanji pri svojih bratih onstran Judrija. Dobro je gotovo delo našim Italijanom, ko so čuli odreševalne besede takega moža, kakor je

Asinari. Torej čas njihovega odrešenja se bliža.

Sestanek ruskega carja z italijanskim kraljem jim je dal pogum, da sedaj skoro javno kažejo svojo barvo. Da je ruski car hotel napravil velik ovink okoli naše države pri potovanju v Italijo, je simptom, ki da sklepati na novo zvezo, katero je Italija sklenila z Rusijo proti Avstriji. V Italiji se je pojavilo vsled tega veliko navdušenje za novega zaveznika, ki jim bo pomagalo oprostiti po odrešenju hrepeneče avstrijske Lahe. Naši Italijani že razpenjajo roke, da bi objeli rešitelje.

Da bi se ta namera Italije popolnoma posrečila, se Italija tudi na drugi strani dobro pripravila. Črnogora jo mora pri tem tudi podpirati. Kakor je znano, je črnogorski knez Nikola svojo malo deželico izročil v gospodarskem oziru popolnoma v roke Italijanom iz kraljestva. Oni sečejo v Črnigori gozde, grade železnice in pristaniška dela, za Lovčonom se nahaja lepa vila italijanske kraljeve rodbine in Italija ima tudi monopol tobaka v Črnigori. Dobri črnogorski duhan se kadi v Italiji kot specialiteta. Črnogorski kmet pa mora slabega za drage novce kupovati. Res, da črnogorski državljani s tem niso zadovoljni, ali kaj se č! Tam vlada knjaz, knjaz je gospodar in kar gospodar ukaže, se mora zgoditi. Zaradi tega pa ni nič čuda, ako se vedno ponavljajo zarote proti knezu.

Darila topov, pušk, streljiva itd. niso nič drugega kakor malo peska v oči črnogorskemu ljudstvu. S tem hoče Italija pomiriti duhove, samo da bi več koncesij dobila od kneza. Da se pa prevažanje vojskinega orožja iz Italije v Črnogoro ne zgodi samo v dar, je skoraj gotovo, kajti zgodilo se je to pred in med mobilizacijo naše vojske v letošnji spomladi. Iz tega se skoro z gotovostjo lahko sklepa, da ne gospodari Italija v Črnigori samo v ekonomičnem marveč tudi v političnem oziru. Saj je stara stvar, da le ona država lahko vodi politiko, ki je gospodarski na solidnem stališču. Če pa preskrbi ali pa kakor v našem slučaju usili Italija svoj vpliv na Črnogoro v gospodarskem oziru, ima tudi indirektno pravico zahtevati, da se pokori Črnogora v slučaju, da bi prišlo do kakega (zaželjenega) konflikta med Avstrijo in Italijo. Italija ne misli v tem slučaju samo na to, da bi razcepila našo moč s tem, da bi bila naša vojska na večih krajih ingažirana, ampak hoče tudi s to politiko dobiti trdno podlago za njene aspiracije na Balkanu. V slučaju srečnega izida takih operacij bi seveda Italijani pozabili, da je Črnogora pripomogla k zmagi ter bi z večjo intenzivnostjo delovala na Balkanu, dokler ne bi prišla do absolutnega vladanja na Jadranskem morju, kar sanja že od leta 1866, ko je bila njena mornarica popolnoma poražena.

Če pa pomislimo, da obstoji popolna solidarnost med Črnogoro in Srbijo, bi morala tudi Srbija stopiti v to zvezo in storiti to, kar se sama s Črnogoro v letošnji spomladi ni upala storiti. Vzemimo še k temu, da bi morala Avstrija svojo obmorsko obalo čuvati, potem bi morala naša armada tako skoro dve tretjini cele meje varovati. A ne samo na jugu, marveč tudi na severu bi morala biti previdna, ako se je pri letošnjem sestanku italijan-

skega kralja s ruskim carjem sklenila kaka tozadevna zveza. Seveda imamo tu zaveznika, Nemčijo, ki ne pripusti — tako se je letos izrazil — kaj takega. Ali koliko velja taka zveza, bi se šele v resnem slučaju pokazalo. Pa tudi s tem zaveznikom ne bi mnogo dosegli, da ne bi sedaj poskušali najti v Turčiji novo zaveznico. Zdi se, da je Turčija precej naklonjena storiti tak korak. Ne sme se pozabiti, da žive v naši državi tudi Turki. In tudi da so prišli turški dostojanstveniki obiskat našo državo je dobro znamenje. Ako bi torej dobila Avstrija tega novega zaveznika, bi bilo ravnotežje zopet sestavljeno in bi italijanske nakane bile popolnoma brez upanja na vspeh. V tem slučaju bi tudi Rusija odjenjala in vladal bi zopet mir, ki je naši državi sedaj več kot kdaj potreben, da se iznebi svojih notranjih skrbi, ki ji delajo ne malo preglavice.

Dopisi.

Z Gorice. — Dopisunče „Soče“ št. 132 z dne 11.9. t. l. se jezi, da prostori pri „Rebku“ se dovolijo za lepe veselice izobraževalnih društev, kojih on ni kos napraviti — kar bi bila njegova dolžnost, ker se čuti vzvišenega naprednjaka, v resnici pa je velik nazadnjak, samo liberallec. Če pa misli, da mama in tata pri „Rebku“ ne vesta, kaj so lepe in mirne veselice, kakor pa divje tuljenje razgrajanje in razbiranje njihovih priprav, se jako moti.

Če pa mu je g. Kosec toliko na poti, naj gre z njegovim tuljenjem na Čaven; lahko preglasi medveda, ko obišče ostanke, tamkjer je zgorel preljudi Štrekelj, ker ni imel smisla za koristi Vipavcev, kakor isti dopisun samo za svoj žep.

S Ceste Sv. Križa. — V „Soči“ št. 120 od 4. novembra napada mojo osebo meni dobro znani dopisnik prav na nizkoten način. Da bi jaz sprejel tak način dvobojevanja, bi bilo pač pod mojo častjo. Ako me on z gnojnic obliha, ali naj ga mar jaz z blatom...?

Kar piše o mojih družinskih razmerah, je vse samo zavijanje in laž. Naj dopisun raje pogleda lastno nezmožnost in svoje moderno izgojene otroke. Način, kako piše o mojih družinskih razmerah priča le farizejsko podlost in hinavščino, katere jih je zmožen le tak svobodomiseln človek. Da sem prišel v konflikt z orožnikom, odgovorjam le, da ako bi hotel ta slučaj natanjko pojasniti, bi gotovo užalil dotičnega orožnika, ker na moj odgovor šel je po navodilo h g. volil. komisarju.

Dalje piše dopisnik: „In res, pri prvi starešinstveni seji je bila že prošnja za zvišanje orgljarske plače na vsaj 800 K od strani občine“. G. dopisnik, niste li lahko čital in to še lahko pregledate, da ni bila prošnja, ampak „Ljjava“, v kateri sem povedal, da ako hoče županstvo, da po novem letu še naprej orgljam, naj mi določi plačo na polovico one, ki jo dobiva rihemberški g. organist, ki dobiva 800 K. Sramujte se gospod dopisnik, da se delate nevednega in Vam roji po glavi plača obč. tajnika 800 K. Svetokriškega dopisnika imenujem torej podlega obrekovalca, ako ne dokaže, da so te moje trditve neresnične. Dopisnik naj bo prepričan, da s takim orožjem ne podere „klerikalne trdnjave“, kvečjem „nafutra“ začasno svoje privržence, ki jih rabi za svoje agitatorje. Dopisun, kaj se skri-

je dalje rjovela. Se ni zmenila za nič. Cerkovnik s svetilko gre med druhali in opomni, da skažejo čast Najvišjemu. Sedaj pa so se začule iz druhali kletvine vpričo duhovnika s sv. popotnico, da so se lasje ježili. Duhovnik s sv. popotnico je sedel v koleselj ter zbežal pred druhaljo. To se je zgodilo minulo nedeljo v Sovodnjah po plesu pred Kodermacovo gostilno ob 11. in pol uri ponoči! Pove naj tisti, kdor ve, da se je kaj kaj sličenega zgodilo!

Dokaz našim somišljenikom. — Latinski pregovor slove: O mrtvih nič, nego dobro! Če tudi je to zahteva plemenitosti, vendar se slabo podaja onemu, kateri je imel za mrtveca še par dni pred njegovo smrtjo — le grajo. — Tako so ravnali nam nasprotni listi, posebno „Soča“ z našim pokojnim poslancem Jeričem. Ob času volitev niso našli na njem niti trohice dobrega, zdaj jim je mrtvi Jerič „vsega spoštovanja vredni mož“. To dajemo na znanje našim somišljenikom za dokaz, da politično vodstvo naše ljudske stranke priporoča za volilne kandidate le može, ki so vsega spoštovanja vredni.

Vina po Vipavskem je letos še precej, kupcev pa od nikoder ni. Kaj je temu vzrok? Kaj delajo Mrmoljeve vinarske zadruge? Mari jih je zato ustanovil, da bodo člani shranjevali svoja vina v zadrugah kletih? Kmet rabi denar, zima je na pragu, potrebe so velike. Kajpada, Mrmoljeve zadruge so postavile ceno vinu po 32 K hektoliter, med tem ko se ga drugod ceneje dobi. Zalagatelj vina seveda nimajo sile vina pokupiti, ko vidijo neumno trmo nekaterih zadrugah otročajeve. Kmet pa naj vsled tega trpi! Oj, prijatelji in reševalji kmeta, nesposobni agrarci, tako se ne dela! Kaj ste ustanovili vinarske zadruge za to, da boste spravljali naše vinorejce v nesrečo? Roke preč od zadrugnega dela, kateremu niste kos! Vidite, sedaj je prišel čas, da bi se pokazali, kaj znate! Vidimo, da nič ne znate! O! volitvah pa ste znali izvrstno zabavljati proti nam in našim dobro uspevajčim zadrugam. Kako ste mičkani!

Vedno jasneje! — Pisali smo že, da nismo imeli doslej Slovenci politične stranke, ki bi bila s toliko hinavščino stopila v življenje kakor naša „agrarna“ ali hinavski se nazivajoča „kmečka“ stranka. Komu ni še v živem spominu „agrarcem“ prvi poziv: „Dovolj je boja, dovolj prepira v deželi; mi hočemo miru in gospodarskega dela“. A čujte, kaj piše glasilo teh apostolov miru in sprave! Minoli četrtlet zaključuje svoj uvodni članek „Naš položaj“ s temi-le besedami: „... temveč je naša dolžnost, delati na to, da se bode (kmet) bojeval in prepiral za svojo lastno stranko“. No, priznati moramo, da je „Glas“ to „dolžnost“ že doslej v polni meri izvrševal, a česar ni še doslej izvrševal, to je — njegov program!

Redka slavnost. — V Gorenjem Cerovem obhajata jutri, 24. novembra, g. Anton Prinčič in njegova soproga Katarina roj. Kocijančič, v ožjem rodbinskem krogu svojo zlato poroko.

Vrlima slavljenca k jubileju najiskrenejše čestitke.

Zaradi pogreba gospe Čotič vrši se slavnost zlate poroke zgoraj navedenih v sredo 24. t. m. namesto danes.

Tifus se je pojavil v Sovodnjah, obolelo je več oseb. Eno dekletje in en mož sta za tifusom umrla. Odredilo se je potrebno, da se bolezen po možnosti omeji.

Tatvina. — Krčmarici Frančiški Pavletič, ki ima gostilno v ulici Veturini št. 18, so neznan tatovi odnesli znesek 800 K. Značilno je to, da pa niso hoteli odnesti tudi razne zlatenine in pa hranilno knjižico od Monta.

„Ustreljen cigan.“ — Svoj čas smo poročali, da je blizu Plavi ustrelil orožnik znanega cigana Cirila Majerja ravno ko je hotel Sočo preplavati. Kroglja da ga je zadela v vodi in da so ga potem Sočini valovi odnesli. Sedaj se pa dokazuje, da Ciril Majer ni bil od puške zadet, maryeč je utonil v Soči, ko je hotel isto preplavati. Te dni so potegnili iz

Soče njegovo truplo, ki pa ni imelo nobenega znamenja, da bi bilo zadeto od krogelje.

Strašna smrt. — Kristina Erzetič v Kožbani je zadremala pri ognjišču in pri tem se ji je vnela obleka, da je bila hipoma vsa v ognju. Umrla je z groznih bolečinah.

Ponočna lekarniška inšpekcija. — Nova šesta lekarna, nahajajoča se na Fran-Josipovem tekališču št. 39, opravljala bo ponočno lekarniško inšpekcijo vedno takrat, ko ne bode iste opravljala Kürnerjeva lekarna.

Nov škandal na celovškem kolodvoru. — Dne 10. t. m. je zahteval zvečer ob 7. uri gosp. Anton Errat od Marije na Zili na celovškem kolodvoru vozni listek slovensko. Zato je bil aretovan. Redar ga je gnal na magistrat, kjer so ga vtaknili, ne da bi ga bil kdo zaslišal, v neko — luknjo, kjer do štirih zjutraj vsled mraza ni mogel zapati. Zato je začel klicati, da so ga dali v — boljšo luknjo. Zjutraj potem so ga zaslišali; obravnava se je vršila dopoldne. Diktirali so mu 24 ur zapora. Seveda je gosp. Errat proti taki obsodbi vložil po g. dr. Brejcu priziv. Započeto delo, brutalno pregajanje Slovencev se torej pridno nadaljuje.

Zavetišče za maloletne kazence izpuščene iz zaporov, katero je ustanovilo podporno društvo za izpuščene kazence v pokneženi grofiji Goriško-Gradiščanski, se je preselilo v lastno hišo v Via Campi. Kakor je društvo v posebnih tiskanih poročilih, katere je v preteklem poletju razposlalo v mestu in po deželi, izkazalo, je njegovo dosežanje delovanje zlasti v prid maloletnih kazencev bilo zelo plodonosno. — Kakor nam javlja vodstvo, ima pa društvo le skromne podpore za to humanitarno podjetje in odvisno je več ali manj uspešno delovanje edino le od števila članov. Obzirom na to in ker letna članarina znaša le dve kroni, je želeli, da se ne odreka podpore dobrodelnemu namenu. Opaža se, da se članarina pošilja po pošti na društvo ali pa se izroča v to določenemu pooblaščenju, ako se predstavi z dotičnim potrdilom.

Jugoslovanska strokovna zveza priredi dne 28. t. m. v Ljubljani IV. vseslovenski delavski shod s sledečim vspešnim: a) Poročilo „Zvršilnega odbora slovenskega krščansko-socialnega delavstva“. Poda odbornik J. S. Z. Moškerc. — b) O potrebi in pomenu J. S. Z. poroča urednik Ivan Štefe. — c) Delavstvo in politika. Poroča odbornik J. S. Z. poslanec Gostinčar. — d) Delavski tisk Poroča odbornik J. S. Z. Podlesnik. — e) Slovensko krščansko-socialno delavstvo in njegovi nasprotniki. Poroča odbornik J. S. Z. Terseglav. — f) Pravno varstvo in zdravniki. Poroča načelnik J. S. Z. poslanec dr. Zajec. — g) Pravno varstvo in pravniki. Poroča podnačelnik J. S. Z. dr. Pogačnik. — h) Nameni J. S. Z. Poroča odbornik J. S. Z. Remec. — i) Kaj nudi J. S. Z. (bolniška, brezposelna, preseljevalna, popotna, izredna podpora in podpora za slučaj smrti). Poroča blagajnik J. S. Z. Dermastia. — j) J. S. Z. in strokovna društva. Poroča zapisnikar J. S. Z. Krhne. — k) Organizacija J. S. Z. (skupine, plačivnice, okrožja J. S. Z.) Poroča glavni tajnik J. S. Z. Tomažič. — l) Delavski odseki S. K. S. Z. Traven. — m) Razprava.

Preosnova sodnega prava. Pravosodno ministrstvo objavlja načrte o preosnovi sodnega prava in o izpremembi sodnih organizacij. Nejuristi naj bi dobili večji vpliv pri sodnih. Uvesti nameravajo prisedna sodišča (Schöffengerichte), ki naj bi razsojale o tiskovnih deliktih in o kazenskih zadevah mesto porot, pri katerih presega kazni petletno ječo. Poleg velikih prisedniških sodišč hočejo uvesti tudi manjša prisedniška sodišča, v katerih bi bila dva sodnika in dva prisednika. O vseh sodnih zadevah: krivdorek, kazenske posledice bi skupno odločevali. Lajiki morajo

svoj pravorek utemeljiti. Porotna sodišča bodo sodila zgolj o političnih hudodelstvih in prestopkih, kakor tudi o protipostavnostih, za katere je odločena nad 10-letna kazen. Delokrog okrajnih sodišč se ne izpremeni.

Društveni koledarček. Sredi decembra izide „Društveni koledarček“ za leto 1910. Slovenska krščansko-socialna zveza je sklenila, da ga letos dá le toliko natisniti, kolikor se bo oglasilo naročnikov nanj in ga bo le naročnikom razposlala. Zato so te dni vsa društva dobila vprašalne dopisnice, koliko izvodov „Koledarčka“ želé za svoje člane. Te dopisnice naj se izpopolnjene vrnejo vsaj do 25. novembra. Upamo, da smo vendar že toliko napredovali v organizaciji, da se bo ta „Zveziša“ želja upoštevala. Cena „Koledarčku“ ostane stara, namreč 1 krono.

Električna železnica na Triglav. — Dr. Steiner in ing. Planinski sta napravila načrt za električno železnico na Triglav. Od Bohinjske Bistrice do Velega Polja bo vozil avtomobil, od tu pa bo izpeljana električna žična železnica na vrh Triglava.

Nenađna smrt. — Minolo soboto ponoči je v Grosslovi gostilni na Predilu padel nazaj po stopnicah cestni delavec Fran Troba, rojen l. 1864 v Idriji. Bil je na mestu mrtve.

Velika tatvina na Dunaju. — V noči od nedelje na ponedeljek je bilo ukradenih nekemu juvelirju za kakih 80.000 kron dragocenosti. Tat je najel sobo nad juvelirjevo prodajalnico. Prevrtal je pod in strop ter tako prišel v prodajalnico do dragocenosti.

Nesreča na železnici. — V nedeljo je povozil osebni vlak med Sv. Hipolitu in Friesing-om 12 železniških delavcev. Osem od njih je ostalo precej mrtvih, drugi štirje so pa težko ranjeni. Prepeljali so jih v Sv. Hipolit, kjer bodo tudi mrtve pokopali. Žrtve te nesreče so Hrvatje.

Brezplačno iz Amerike nazaj. — Osrednje društvo sv. Rafaela na Dunaju, ki se peča z varstvom katoliških izseljencev, razglašá: Oni Avstrijci, ki so v Ameriki v veliki revščini in brez vsakega zaslužka, naj se predstavijo avstrijskemu konzulatu v dotičnem kraju. Tam naj izkažejo svojo popolno ubožnost in dotični konzul bo preskrbel, da se prepeljejo brezplačno na stroške avstrijskega notranjega ministerstva zopet nazaj v domovino. — Če ima kdo zelo uboge sorodnike v Ameriki, ki so brez vsakega dela in bi radi prišli zopet domov, naj jim sporoči to ugodnost.

Ciankali za častnike. — Več častnikov dunajske garnizije je dobilo po pošti škatljice in v njih v oblatih praške, o katerih je sedaj preiskava dognala, da je ciankali. Oblast zasleduje doslej še neznanega zločinca. En častnik je dobil pile v pismu. Ko je pile izpil, je kmalu v velih bolečinah umrl. Obdukcija je pokazala, da je umrl za zastrupitvijo s ciankalijem. Stvar je vzbudila veliko senzacijo.

Drobtinice.

Smrt ob telefonu. — V hiši trgovca Sheddona v Elgin (Illinois) je začelo nek popoldan na telefonu neprenehoma zvoniti. Sheddona je hotel poštni urad prositi pomoči, a se mu ni posrečilo dobiti zveze. Vzel je torej škarje in prerezal žico. Pri tem ga je zadel tako močan električni tok, da je na mestu umrl.

34 umorov v dveh letih. — V južni Srbiji so orožniki zasledovali in konečno pri zasledovanju ustrelili dva tolovaja, ki sta v dveh letih skupno umorila 34 oseb.

Analfabeti med rekruti v različnih državah. Nemčija stoji glede šolskega na prvem mestu; ima 9.750.000 učencev in izdaje v šolske svrhe 520 milijonov mark na leto; zato pa ima tudi najmanj analfabetov med vojaškimi novinci, namreč 0,05 odst. Za njo pridejo Švedska, Norveška in Švica z 0-1

odst.; Danska ima tudi 0.2 odst. in Vel. Britanija 1 odst. analfabetov. Holandska ima 2.1 odst., Francija 4 odst. in Filandska 5 odst. analfabetov. V precejšnji razdalji od teh stoje Belgija z 10.2, Avstro-Ogrska z 25.7, Grška s 30 in Italija z 31.3 odst. Nad polovico novincev ni znao ne čitati ne pisati na Bolgarskem in Srbskem, Ruskem, Portugalskem in Španskem; v zadnji vrsti stoji Rumunska s 75 odst. analfabetov.

Velik legat varšavskemu vseučilišču. — Poljak Nerbuta, bogat posestnik je zapustil varšavskemu vseučilišču legat 400.000 rubljev. Obresti tega legata se imajo vporabljeti za stipendije. Ako vseučilišče ne vsprejme tega legata, se ima isti razdeliti med poljske dobrodelne in kulturne zavode, navedene v oporoki. Na koncu oporoke pravi Narbuta: Ako zadobi Poljska samostalnost ali avtonomijo ali če se vseučilišče premesti iz Varšave, potem pripade legat novi vladi ali zavodu, ki zamenja vseučilišče.

Gospodarske vesti.

Pretakanje letošnjega vina in zboljanje dišečega ali pokvarjenega vina. — Navadno se nova vina prvič pretočijo, ko popolnoma pokipijo ali povrejo in ko se že učistijo, t. j. decembra. To navodilo pa ni za vsa vina enako merodajno, marveč se čas in način pretakanja ravna po dobroti in spravljanju dotičnega vina. Gornje navodilo velja le za zdrave in v lepem vremenu spravljenega vinske pridelke, ko mošti pravilno in hitro popolnoma pokipe, dočim se mora drugače postopati pri nezdravih vinih, napravljenih deloma iz gnjilega in nagnjilega grozdja, branega v grdem vremenu.

Večkrat smo že poudarjali, da mošt počasi in nepravilno kipi, če pride v kad le nekaj gnjilega grozdja in če se trgatav v deževnem ali mrzlem vremenu vrši, da potem preide neprijeten duh po gnjilobi v vino, ter da se taka vina potem ne samo nerada čistijo, marveč kaj hitro izpremene barvo in tudi okus, če ostanejo nekaj časa na zraku, zlasti pa v gorskih prostorih, ter da se poleti čisto tudi popolnoma pokvarijo.

Taka vina, ki po gnjilem diše, je treba pretočiti kmalu po končanem kipevanju, kakor hitro se sesede glavna gošča. Pri pretakanju morajo taka vina kolikor možno priti z zrakom v dotiko, in sicer s čistim zrakom, ter se morajo pretočiti v popolnoma zdrave, nekoliko zažveplane, t. j. z navadnim žveplom zakajene sode. Da je zrak čist, se mora kl t vsaj nekaj ur pred pretakanjem dobro zračiti; v bolj zatohlih kletih se pa mora že dan poprej dobro zračiti, vse očistiti in zvečer zažgati sredi kleti nekoliko žvepla ter okna in vrata dobro zapreti, da ostane žvepleni dim čez noč v kleti. Žvepleni dim uniči vse gljive in razne škodljive trose, ki vedno po zraku po kletih plavajo, in če se naslednjega dne prezračijo, bo v kleti le zdrav, zvež zrak. Zategadelj naj se vedno pretaka pri kolikor možno lepem vremenu (solnčnem ali vetrovnem).

Kakor v zraku, tako pomori žvepleni dim tudi v vinu vse kvarljive in kalnost (motnost) provzročujoče snovi, vsled česar se žveplano vino hitreje čisti ter ostane stanovitno. S tem, da se zgodaj odstrani gošča ter da pride vino z zrakom v dotiko, izgubi, če že ne popolnoma, pa vsaj prav veliko onega zoprnega duha po gnjilobi; in če je smrdelo vino po žveplu ali kakor po gnjilih jajcih, izgubi pri takem pretakanju tudi ta duh. Če se pri prvem pretakanju poslužujemo pumpe, mora vino teči skoz pipo na široko najprej v kak podstavek in iz tega se šele pumpa v drug sod. Če je sod velik, se žveplanje zopet ponovi, ko je sod, kamor se pretaka, že do polovice napolnjen, da se zopet nadomesti med nalivanjem izkaidiši se žvepleni dim.

Vinom, ki vkljub takemu ravnanju še vedno precej po gnjilobi diše, se ta

vate za uredništvo nesramne „Soče“; le tatovi časti se skrivajo. Ako so vaši nameni pošteni, podpišite se, kakor se jaz. Karol Črni goj.

Iz Vel. Žabej. — V sredo, dne 17. t. m. je umrl tu posestnik Emil Troha v 35. letu starosti. Pokojnik je bil odločen pristaš katoliške vere, kar je ob vsaki priliki pokazal s svojimi jeklenim značajem.

Ali pri vsem njegovem odločnem nastopanju znal si je ugled tudi pri nasprotnikih pridobiti s tem, da se je vedno potegoval le za resnico. Smelo se mora trditi, da brez razlike političnega mišljenja žalovala je cela občina za prerano umrlim, kar je pokazal tudi njegov sijajni pogreb. Solze so rosile slehernemu iz očesa in sicer tudi iz razloga, ker je zapustil petorico nedoraslih otrok. Ob svežem grobu Ti ključemo toraj predragi:

Prezgodaj oh Emil, objelo te zemlje je krilo,
zastonj več te iščejo trudne oči;
le sladko nam spi, mir rajski užij,
da zarja nebeška nas v raj u združi.

M. T.

Udeležba pri pogrebu pokojnega Emila Troha, predsednika „Bralnega društva“, je bila ogromna. Od vseh krajev okolice so prihitali ljudje, da sprejmejo pokojnika na zadnjem potu. „Kat. slov. izob. društvo“ v Kamnjah je zastopala deputacija z župnikom g. Koscem na čelu. Opazilismo dva krasna venca in sicer eden „Bralnega društva“, drugi domače občine. Pred hišo, v cerkvi in na grobu so zapeli pevci žalostinke. Na grobu je govoril bogoslovec Vrtovec. V pretresujočih besedah je našlikal pokojnikovo življenje, življenje moža pravice in resnice. Povdarjal je njegovo neumorno delovanje, kot ustanovitelj - predsednik „Bralnega društva“, starešina občinskega sveta, zastopnik krajnega Sol. sveta, odbornik „Kmečke posojilnice in hranilnice“ itd. Njegova izguba je za nas nenadomestljiva. Na svidenje „nad zvezdami“!

Politični pregled.

Sklicanje državnega zbora.

Predsednik Pattai je sklical v splošnem sporazumljenju za sredo, dne 24. t. m. sejo klubovih načelnikov za 11. uro predp. in plenarno sejo poslanske zbornice za 2. uro popoldne.

Sklicanje delegacij.

Sklicanje delegacij na 10. decembra se bo izvršilo te dni. Skupni finančni minister Burian bo demisioniral. Njegov naslednik bo baje grof Zichy.

Zavezniki habsburške monarhije.

Zagrebske „Novosti“ so priobčile nastopni zanimivi članek:

Ko je ruski car Nikolaj I. ležal na smrtni postelji, je vprašal svojega prijatelja, poljskega velikaša Wielepoljskega, katera dva vladarja sta bila najnespretnija v postopanju nasproti monarhiji avstrijski? Wielepoljski ni vedel, kaj bi odgovoril svojemu carskemu prijatelju. Car pa je pojasnil: „Vaš kralj Sobjeski in — jaz. Sobjeski je rešil Avstrijo pred Turki, jaz pa pred Madjari! Pa glej, kako je vračala, svoj čas Poljakom, a za tem meni v krimski vojni!“

Koroški Slovenci zborujejo.

Politični shod v Libeličah, na katerem sta govorila Grafenauer in dr. Brejc, je pozval Metniza, naj odloži mandat, protestiral je proti krivicam, ki se gode koroškim Slovencem in je pozval „Slovansko Jednoto“, naj neizprosno nadaljuje započeti boj do zmage.

Izlet slovanskih mestnih svetov v Bosno.

Vest, da namerava bosanska vlada prepovedati izlet zagrebskega, ljubljanskega, praškega in lvovskega mestnega sveta v Bosno, je popolnoma brez podlage.

Poljska ljudska stranka.

Poljska ljudska stranka je imela v nedeljo posvetovanje pod predsedstvom svojega predsednika poslanca Stapinskega. Na tem posvetovanju se je sklenilo pozvati poljski klub, da pristopi k „Slovanski Jednoti“, ker bi inače Poljska ljudska stranka sklicala še drugi shod, na katerem bi se sklenilo, da Poljska ljudska stranka izstopi iz Poljskega parlamentarnega kluba.

Iredenta ščuva.

Vsi laški furlanski poslanci so poslali vojnemu ministru spomenico, v kateri zahtevajo, da se utrdi vse ozemlje od Čedadada do morja.

Strossmayerjev spomenik.

Odbor za Strossmayerjev spomenik je sklenil, da se k natečaju za spomenik povabijo vsi hrvaški umetniki in da bo spomenik stal pred Jugoslovansko akademijo.

Lahi se pripravljajo zoper nas.

V Boloniji sledeč zgledu generala Asinari, je vseučilišni profesor Paiotti v nagovoru do dijakov proslavljal Oberdanka in dijake pozival, naj stopijo v strelska društva, da se kakor Japonci pred vojsko z Rusijo pripravljajo za boje. Italija ne sme obzoviti zveze z Avstrijo, marveč se pripraviti, da reši neodrešene provincije.

Darovi.

Za „Šolski Dom“

je došlo našemu upravnistvu: Jos. Pečenko, kavarnar v Gorici 4 K 80 v.

Domače in razne vesti.

Proti novemu vinskemu davku, ki ga namerava vlada predložiti zbornici poslancev, sta pri finančnem ministerstvu protestirala „Goriška zveza“ in „Vinarski odsek Goriške zveze“. Pridružujoč se tozadevni resoluciji zborničnega vinarskega odseka sta zahtevala, da ne sme vlada predložiti zakonskega načrta, po katerem bi novi davek prizadel širše sloje hujše nego po dosedanjih zakonih, predvsem pa ne odškodoval vinogradnike. Vlada naj enakomerno postopa toliko pri pospeševanju vinogradništva kolikor pivovarniške industrije.

Volilni imeniki za dopolnilno volitev, ki se bode vršila dne 19. decembra, so razgrnjeni 14 dni na upogled. Na to opozarjamo naše somišljenike in zaupnike, da store svojo dolžnost. Pregledajo naj imenike. Zadnjič je bilo mnogo naših volilcev izpuščenih, kar se mora sedaj popraviti. Kar je bilo zadnjič napačnega se mora sedaj odstraniti. Pripravimo se na volitve dobro oboroženi, da ne bo treba sitnih ožjih volitev!

Slavna bitka pod Grunwaldom.

— Dne 15. julija l. 1910. bo minilo 500 let, odkar se je vršila ena največjih in najbolj krvavih bitk med Slovani in Nemci. Pod Grunwaldom so Nemci bili l. 1410. od Poljakov tako krvavo poraženi, da je njihova moč za več stoletij bila zlomljena. Stotisoč mož je štela vojska nemških Križarjev. In ta sila je na večer 15. julija l. 1410 sirta in poteptana ležala pod nogami zmagojčega Slovana. Pisatelj Sienkiewicz v svojem romanu „Križarji“ opisuje prav lepo to bitko.

O tej za Slovane tako slavni bitki priredi „Slov. kršč. socialno zveza“ v sredo 24. t. m. ob 8. uri zvečer v veliki dvorani „Central“ veliko skioptično predavanje. Krasne slike poljskih slikarjev, ki kažejo to znamenito bitko, so prišle s Poljskega. Predaval bo slovenski pisatelj in znani pöznavelec Poljakov g. dr. Leonard iz Ljubljane, ki je več let bival na Poljskem.

V pokritje stroškov je odločena sledeča vstopnina:

Člani „Zveze“ plačajo to pot **10 vin.** vstopnine; nečlani pa **20 vin.**

Zanimanje za to predavanje je zelo veliko, tako da obeta biti jutri zvečer „Centralna“ dvorana zopet nabito polna.

Knjige družbe sv. Mohorja za leto 1910 so došle za goriško mesto in se dobivajo pri cerkovniku stolne cerkve. Vsi častiti društveniki so uljudno naprošeni, da plačajo ob tej priliki, ko dobijo knjige, udnino za tekoče leto, da s tem poverjeniku prihranijo dosti truda.

Preizkušnje usposobljenosti za ljudske šole so se vršile v Gorici pred izpraševalno komisijo ravnokar minola dva tedna. Preizkušnje so napravile sledeče gospodične, dosedanječasne učiteljice: Bajc Štefanija, Čigoj Zinka, Čičigoj Marija, Čok Irma, Fakin Marija, Godina Marija, Heren Marta, Jevšček Gizela, Havel Karolina, Macarol Ana, Mithans Marija, Mozetič Ivanka, Poljšak Felicita, Sancin Avrelija, Sorčan Marija, Strel Ana, Šmid Adela, Tomšič Štefanija, Trdan Marija (z odliko), Vatovec Josipina, Vrezec Vida, Ziegler Sabina.

Lopovstvo. — Zadnja „Soča“ prinaša uvodni članek, kakršnega zamorejo spisati le ljudje, ki se vedno valjajo po umazanih rojih lažij, obrekovanj in drugih podlostij. V svrhu svoje agitacije za prihodnjo volitev pogreva stare, uže stokrat ovržene laži o velikanskih krivicah, ki se Slovincem godé v jezikovnem oziru v deželni hiši, od kar sta tam odbornika dr. Gregorčič in prof. Berbuč, in o nečuvnem nestvoru novega volilnega reda, za kateri so glasovali tudi liberalni poslanci, ker jim je bilo jasno, da boljega pri danih razmerah ni bilo mogoče dobiti. Ta nesramni list se je vspel do trditve, da smo prišli Slovenci v zadnji dobi tja, kjer smo bili leta 1870. No, mi bi o vsem tem ne odprli niti ust, ker prav za prav tega tudi treba ni, saj slovensko ljudstvo pozna dobro te obrekovalce in ceni po pravici in vrednosti take laži in obrekovanja, zato je tudi ž njimi pri zadnjih volitvah obračunalo. Toda da tirajo pok Lavriča v svoje umazane kioake ljudje, ki nesramno izkoriščajo narodna podjetja v svoje sebične namene, to je prevelika frivolnost, proti takemu lopovstvu ni mogoče molčati. Čujte ljudje božji: Pokojni dr. Lavrič je skoro lakoti umrl, ker je vse daroval narodu in svojim idealom; a ti ljudje se šopirijo po narodnih poslopjih in se mastijo od narodnih podjetij. Za takega moža se hočejo skrivati ljudje, ki so povzročili evropejski škandal, da so nakupili z denarom ubogega ljudstva hotel, čegar nemški napis „Hotel — Südbahn“ se blišči daleč tja po ljudskem vrtu in po mestu! Ti ljudje nimajo toliko poguma, da bi napravili poleg nemškega napisa vsaj v skromni obliki tudi slovenskega, in puščajo, da se šopiri in masti v hotelu Nemka-Dunajčanka, ki se roga slovenskim kretinom, da plačujejo leto za letom težke tisočake izgube od tega „narodnega“ podjetja. In ti germanizatorji se še bahajo, da je to podjetje Slovincem v ponos!

Kdor je rajnika dr. Lavriča poznal, mora se zgražati nad frivolnostjo teh ljudi, in ko bi on sam še danes živel, bi vzel v roko pasji bič ter zapodil te farizejce iz slovenskega svetišča.

Agrarci so sklicali za nedeljo popoldne v Gorici v dvorani „Pri Zvezdi“ shod zaupnikov goriškega okraja. Shod je bil napovedan ob 2. uri popoldne, a ker bi se shod, ako bi se ob tej uri začel, vršil brez poslušalcev, so čakali skoraj do 3. ure, dokler se je nabralo 40 do 50 mož. Med udeleženci smo opazili „znanega kmečkega prijatelja“ Gilčverta, nadkmeta Naceta Križmana ter njegovega domačega konkurenta Budina, ki bi rad povsod kaj veljal, nadalje seveda ne prav veselega Mrmolja in njegovega oprodo Locattellija, tolminskega učitelja pripravnice Kutina, s Frankotom skreganega dr. Petra Medveščeka in še nekaj drugih. Našega poročevalca niso pustili k shodu, kajti vedeli so uže naprej, da ne bode vladala med njimi najlepša harmonija. Zato pa so sklenili po kratkem posvetovanju, da

mora ostati vse to, kar se bo na shodu govorilo čez tega in onega, čez lastne pristaše in voditelje, čez urednika „Glasa“ in učitelje, tajno. Vkljub najstrožji tajnosti pa se nam je posrečilo izvedeti, da zadovoljnosti na shodu ni bilo. Seveda, edino zdravilo za žalostne agrarne zaupnike bi bilo, da bi dal skregani Franko Mermolju na roko 50.000 K, da bi poplačal volilne stroške, bogati Saunig pa da bi dal za „Glas“. Teh dveh mož z veliko možnjo na shodu pa ni bilo, kajti uže naprej vesta, da ko hitro prideta v družbo z Mrmoljem, ju ta vedno „cuka“ in „cuka“ za „takvin“. Daj pa daj! Seveda, dati ni lepo. In ako se kaj da, se hoče vedeti, za kaj se da. Letos pa sta Franko in Saunik dajala in dajala, nazadnje pa nič dobila. Dajala sta namesto Gabrščeka. Le ta se je pa smejal. Saj bi bilo tako vse njegovo, ako bi zmagali Frankovi in Saunikovi denarci.

Kakor rečeno, na agrarnem zaupnem shodu ni vladala najlepša harmonija. Nace Križman je govoril in govoril, koliko dela učiteljstvo za kmeta, a contra mu je dajal njegov sorojak Budin, ki ga je hudo naklestil. Poseči so morali drugi umes. Mrmolja se je trudil, da bi poravnal razpor. Zvrčali so krivdo drug na drugega na porazu pri volitvah. Nekateri so bili zadovoljni, da so v agrarni stranki učitelji, drugi spet ne in hočejo popolnoma samostojen nastop ob volitvah brez učiteljev in Gabrščeka ter njegove „Soče“. Ravns in kavs na shodu je bil velik. Ko so se do dobra sprekaljali, so se nekateri odstranili in konečno so izvolili nek odbor za goriški okraj, ki bo imel nalog širiti **liberalne** — pardon agrarne ideje po deželi.

Tako je končal ta shod. Sicer ne garantiramo za vsako piko, ki je tu napisana, a tako so nam pravili tisti, ki so bili na shodu navzoči.

Klerikalce je strah pred dopolnilno volitvijo. — Tako piše „Soča“. Tukaj na tem mestu bodi povedano, da se pri volitvah naprednjakov prav nič ne bojimo. „Primorski List“ od minulega četrtega je priobčil članek v zadevi dopolnilnih volitev, ki se bodo vršile dne 19. decembra. V tem članku je bilo napisanih nekaj vzpodbudilnih besedij in pa nekaj navodil je bilo danih. Da bi nasprotnik zmagal, ako bi mi in naši zaupniki po deželi spali ter da rē bi šli naši volilci na volišče, to je menda jasno vsakemu bebcu. „Soča“ vsled tega članka uže sklepa, da se bojimo dopolnilnih volitev. Najbrže je nasprotno res, namreč da se jih ona boji. Sicer pa saj so minule volitve dovolj jasno govorile, da liberalci nimajo mnogo iskati na Goriškem. In vedno manj zaslonbe bodo imeli v deželi. Za to jim lahko uže danes garantiramo. Saj smo jih le v minulem letu pahnil nazaj za več tisoč glasov. Ali ne vidijo, da jih vse zapušča? Kar je treznejših liberalcev, pristopajo k agrarcem, kar je sicer vse eno. Na splošno pa je dejstvo neizpodbitno, da liberalci in sicer pametnejši „Sočo“ in Gabrščeka ne morejo trpeti. Tako tudi agrarci. Hočejo biti torej liberalci brez „Soče“ in Gabrščeka. Dokler bodeta Gabršček in „Soča“ nosila zvonec v agrarno-liberalni stranki, dotlej liberalci in agrarci ne bodo imeli vspehov! — Mi pa se dopolnilnih volitev prav nič ne bojimo!

Brezbožneži. — V nedeljo so plesali v Sovodnjah. Kakor so plakati naznanjali, so imeli Martinov ples v Kodermacovi gostilni. Plesali so do 11. ure zvečer. Po plesu je bilo mnogo mladine z godci vred zbrano pred gostilno Kodermacovo, iz katere so vino nosili in se napajali. V tem času se je pa v Sovodnjah nek bolnik boril s smrtjo. Ob 11. in pol ponoči je duhovnik iz Mirna šel v cerkev po sv. popotnico za bolnika. Duhovnik s sv. popotnico in ce-kovnikom s svetilko prideta iz cerkve. Pred Kodermacovo hišo, ki se nahaja tik cerkve, pa so plesalci in drugi kleli, da se je kadilo. Zvonček je drobno zvonil, duhovnik s sv. popotnico je obstal. Druhal

zoprni duh vzame deloma s čiščenjem z želatino, še bolj pa z ogljem. V ta namen najbolje služi lipovo, potem pa bukovo oglje, nikakor pa ne smrekovo ali celo borovo. Sveže in dobro žgano oglje se stolče na drobne koščke, se malo opere v čisti vodi ter se vrže v sod, in sicer približno eno pest na 100 litrov. Ker pa vzame oglje vinu razen takega duha tudi precej barve, je dobro, da se prej v majhni množini poskuša ter tako določi primerna množina na 100 l. Pri močno dišečih in slabejših vinih se lahko vzame več ter se tudi sod močneje zažvepla. — F. Gombač. „Kmetovalec“.

POSLANO.*)

Podpisana naznanjam, da ne priznam nobenega dolga, ki ga napravi moj mladoletni sin **Alojzij Lenardič**.

Josipa vdova Lenardič,
Števerjan - Pevma 184

*) Za vsebino pod tem naslovom je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor zahteva tiskovni zakon.

Št. 3333 E.

Razpis službe.

Do 15. decembra t. l. je razpisano pri tukajšnji zastavljavnici in z njo združeni hranilnici mesto dijurnista oziroma praktikanta.

Prosilci, ki morajo znati deželne jezike, naj vložijo prošnje opremljene s tozadevnimi spricvali (dokumenti) v imenovanem roku na podpisano vodstvo.

V Gorici, dne 15. novembra 1909.

Ravnateljstvo.

Prva in edina slovenska kleparska delavnica v Gorici, ulica della Croce št. 8 (poprej v Kopačevi hiši)

se toplo priporoča za vsa stavbena in garanterijska dela za cerkve in stolpe, katere napravi po načrtu

Josip Patek,

naslednik Karola Čufer

priporoča se tudi vsem gg. odjemalcem, posebno pa kmetovalcem. V zalogi ima: mehe za žveplanje, zadnji sistem škropilnic za vitrijol, polivalnike za vrte in patentirane ventilatorje za dimnike i. t. d. oprave se izvršujejo točno in po najnižji ceni.

Loterijske številke.

20. novembra.

Trst 26 39 12 60 21

Rojaki! Spominjajte se ob vsaki priliki „Solskega Doma“.

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu v mestu in na deželi, da sem svojo brivnico preselil s Travnika št. 21 v **Gospodsko ulico št. 1** nasproti „Monta“.

Zagotavljam točno in solidno postrežbo in se priporočam

Franc Novak,
brivec.

JOSIP BONANNI

naslednik T. Slabanja

srebrar in pozlatar v Gorici ulica Morelli 12

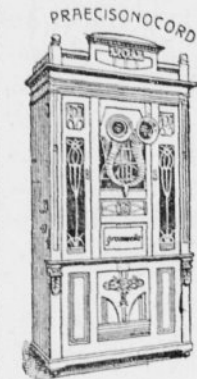
odlikovan z zlato svetinjo

se priporoča vsem čč. cerkvenim oskrbništvom za vsakovrstna izgotovila cerkvenega orodja. Plačuje ve tudi na obroke. Konkurenca v cenah izključena. Cenike gratis franko na dom.

Ljub tovariš

v dolgih zimskih večerih je gotovo gramofon. Gramofone vseh vrst, tudi avtomatne, prodajam po najnižjih cenah od 40 K naprej. V zalogi imam slovenske plošče in orkestrione. Priporočam šivalne stroje v največji izbiri od 38 K naprej. Prodajam tudi na obroke. Zagotavljam slavno občinstvo, da bo pri meni najbolje postreženo.

Ignac Šuligoj, urar, Sv. Lucija ob Soči.

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

KONJEDIC & ZAJEC

GORICA v hiši Monta.

Priporoča stavbeni Cement, stavbne nosilce (traverze), cevi za stranišča z vso upeljavo, strešna okna, vsakovrstne okove, obrtniško orodje, železo cinkasto, železno pocinkano medeno ploščevino za napravo vodnjakov, vodovodov, svičene in železne cevi, pumpe za kmetijstvo, sadjerejo in vinorejo, ter vsakovrstna orodja.

Cene nizke, solidna postrežba!

Eno krono nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrjeni najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 10) kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Čevljarska zadruga v Mirnu

naznanja sl. občinstvu, da je odprla prodajalno svojih izdelkov na trgu sv. Antona na vogalu v Rabatišče št. 1 ter se priporoča za obilno naročbo. --- Ima v zalogi vsakovrstnega obuvala ter sprejema naročila po zmernih cenah.

Goriška zveza

gospodarskih zadrug in društev v Gorici
registrovana zadruga z omejeno zavezo

posreduje pri nakupu kmetijskih potrebščin in pri prodaji kmetijskih pridelkov.

Zaloga je v hiši „CENTRALNE POSOJILNICE“ v Gorici, TEKALIŠČE JOS. VERDI ŠT. 32.

Priporočamo našim rodbinam
Kolinsko cikorijo

Priporočamo našim gospodinjam pravi :FRANCKOV: kavni pridatek iz zagrebške tovarne.

sl. Zaga II, Y 1161, 5:9 I. V.

Žalostnih in potrlih src naznanjamo vsem dragim sorodnikom, častitim znancem in prijateljem tužno vest, da je naša ljubljena mati, stara mati in prababica, gespa

Franciška Cotič, roj. Prus

danes ob 8½ zjutraj po kratki ali mučni bolezni, prejemši svetotajstva za umirajoče, v 85. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspala.

Zemski ostanki se prenesejo v torek 23. novembra ob 10. uri zjutraj izpred hiše žalosti v Spod. Cerovem na domače pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v torek, dne 30. novembra ob 7. zjutraj v domači cerkvi.

SPOD. CEROVO, dne 21. novembra 1909.

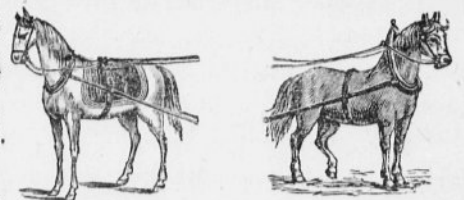
Družine:

Cotič, Prus, Rudolf, Franzot, Majer, Kotnik.

IVAN KRAVOS

na Korna št. 11. GORICA na Korna št. 11.

Sedlarska delavnica.

Zaloga različnih konjskih vpreg za lahko ali pa težko vožnjo; dalje ima v zalogi različne konjske potrebšchine, potovalne potrebšchine, kakor: kovčke, torbice, denare nice, listnice itd. itd. — Izvršuje in sprejema v popravo različne koleseljne in kočje.

Popravila se izvršujejo točno. — CENE ZMERNE.

Pozor krčmarji!

Kadar kupujete vino ali rakijo ali ob času zorenja grozdja, se Vam priporočam. Stanujem v Poreču že mnogo let in poznam popolnoma tukajšne razmere glede dobrih in manj dobrih vin in se zato priporočam vsem krčmarjem, naj se zanesljivo obračajo name pismeno ali ustmeno, ker posredujem v vseh razmerah.

Martin Sreboth, trgovec

Poreč, Istra.
Tiska „Narodna tiskarna“

Ivan Bednařik

priporoča svojo

knjigoveznicu

v GORICI

ulica della Croce št. 6.